

Przedmiotowy system oceniania

Przedmiot: **Religia**

Klasa VI

Program nr AZ-2-01/18

Podręcznik „Jezus nas zbawia” nr AZ-22-01/18-PO-2/21 (zatwierdzenie z dnia 17.04.2021 r.)

Treści nauczania wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

Zasady oceniania (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

Obszary oceniania:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy

zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

Ogólne kryteria ocen z religii:

Celujący:

Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

Bardzo dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dobry

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy

- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dostateczny

Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

Dopuszczający:

Uczeń:

- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

Niedostateczny:

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach:

1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco

5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

Szczegółowe kryteria oceniania

Rozdział	celujący	bardzo dobry	dobry	dostateczny	dopuszczający
1. Poznaję świat i siebie	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne na podstawie wybranych dokumentów Kościoła → wyczerpująco omawia zadania wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej → 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych → wyjaśnia, że wiara i wiedza nie są sprzeczne → opisuje sposób poznania proponowany przez św. Augustyna → wyjaśnia na czym polega racjonalność wiary → wymienia etapy Objawienia Bożego w historii → omawia źródła godności człowieka → wymienia zadania wynikające z przyjęcia sakramentu chrztu → definiuje wartości stanowiące fundament relacji międzyludzkich 	<ul style="list-style-type: none"> → omawia władze poznawcze człowieka → opisuje na czym polega wzorowanie się na świadkach wiary w życiu → wymienia, co poznajemy dzięki rozumowi, a co dzięki zmysłom → omawia wartości, które mają początek w Bogu → wyjaśnia pojęcie Objawienia → wyjaśnia czym jest godność człowieka → opisuje na czym polega odpowiedzialność za dar chrztu → wyjaśnia wartość namaszczenia na króla, proroka i kapłana → przedstawia na czym polega uczestnictwo w życiu wspólnot Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia władze poznawcze człowieka → rozróżnia sposoby poznawania człowieka → wymienia wartości, które mówią o istocie Boga → układa w kolejności etapy Objawienia → omawia zachowania budujące godność człowieka → wymienia skutki chrztu → rozróżnia wartości wynikające z misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej → zna zasady przynależności do wspólnot Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> → rozróżnia władze poznawcze człowieka → wymienia wartości, które mają początek w Bogu → podaje sposób objawienia się Boga ludziom → wymienia zachowania naruszające godność człowieka → podaje sposoby dbania o własną godność → podaje definicje pojęć: król, prorok, kapłan → rozróżnia podstawowe wspólnoty Kościoła

<p>2. Dzieje Narodu Wybranego i nasze dzieje, czyli aktualność Słowa Bożego</p>	<ul style="list-style-type: none"> → uzasadnia potrzebę reform w życiu każdej wspólnoty, także Kościoła → omawia rolę proroków jako wybranych przez Boga pośredników → wyjaśnia znaczenie dawania świadectwa dla wiary wspólnoty 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje fragment Pisma św. o powołaniu Samuela → wyjaśnia teologiczne znaczenie walki Dawida i Goliata → charakteryzuje psalmy → opisuje wygląd świątyni zbudowanej przez Salomona → charakteryzuje misję proroków → opisuje reformę religijną i odnowienie przemierza za czasów Jozjasza → wymienia przyczyny i skutki niewoli babilońskiej → omawia znaczenie darów Ducha Świętego w obronie wiary → określa sytuację polityczną i społeczną w Izraelu przed narodzeniem Jezusa Chrystusa → analizuje zależność między grzechem a nieszczęściem i cierpieniem → 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia rolę Samuela w życiu Izraelitów → podaje wydarzenia z życia Samuela → omawia rolę Dawida w życiu narodu wybranego → definiuje pojęcia psalm i psalterz → podaje przykłady uzasadniające, że król Salomon był mądry → wymienia fakty z życia Jeremiasza i Izajasza → wyjaśnia znaczenie dziejów braci Machabeuszy do odnowienia wiary → opisuje zapowiedzi Mesjasza w Starym Testamencie → wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu 	<ul style="list-style-type: none"> → zna opowiadanie o powołaniu Samuela → zna historię powołania Dawida → wymienia rodzaje psalmów → definiuje rolę świątyni w historii Izraelitów → wymienia zadania do jakich Bóg powoływał proroków → zna historię Jozjasza → wyjaśnia znaczenie pokory jako postawy wobec zła i nieszczęść → zna historię braci Machabeuszy → wymienia tytuły, które prorok Izajasz nadał oczekiwanemu Mesjaszowi → tłumaczy na podstawie Pismo Świętego, dlaczego zło i nieszczęście to skutki grzechu 	<ul style="list-style-type: none"> → potrafi wytłumaczyć, co oznaczają słowa, że „Bóg widzi serce” → argumentuje, że psalm jest formą modlitwy → opowiada o roli świątyni w życiu człowieka → wie, kto to jest prorok → wyjaśnia znaczenie przymierza → opisuje przebieg niewoli babilońskiej → zna historię św. Szczepana → opisuje czym jest grzech, rozróżnia grzech lekki i ciężki
---	---	--	---	--	--

3. Wypełnienie prorocstw. Wcielenie	→ tłumaczy odkupieńczy charakter życia Jezusa w oparciu o wybrane teksty Pisma Świętego → uzasadnia historyczność Jezusa na podstawie dowodów chrześcijańskich i pozachrześcijańskich	→ interpretuje fragment Ewangelii o tym, jak Jezus czytał Księgę Izajasza w synagodze (Łk 4,16-21) → wymienia pozachrześcijańskie dowody na historyczność Jezusa → przytacza fragmenty Ewangelii mówiące o działalności Jezusa → wyjaśnia znaczenie cudów Jezusa → interpretuje przypowieści Jezusa o perle, drachmie, wdowim groszu, bogaczu i ziarnku gorczycy → podaje argumenty uzasadniające twierdzenie, że Pismo Święte jest drogowskazem w życiu chrześcijanina	→ wyjaśnia, że Jezus jest obiecanym Zbawicielem świata → wymienia dowody historyczne potwierdzające istnienie Chrystusa → opowiada o dzieciństwie Jezusa → podaje argumenty, że Jezus to Syn Boży, który stał się człowiekiem dla zbawienia ludzi → opowiada historię Jezusa → charakteryzuje pojęcie cudu → tłumaczy wybraną przypowieść Jezusa → Wyjaśnia, jak czytać Pismo Święte w codziennym życiu	→ tłumaczy dlaczego dzieło Jezusa Chrystusa jest zbawienne dla człowieka → podaje najważniejsze fakty historyczne potwierdzające istnienie historycznego Jezusa → wyjaśnia na czym opiera się przekonanie, że Jezus jest Synem Bożym → zna dzieje Jezusa → wymienia niektóre cuda Jezusa → opisuje wybraną przypowieść Jezusa	→ uzasadnia, że Syn Boży stał się człowiekiem dla naszego zbawienia → opowiada historię narodzin Jezusa → układa w kolejności historię Jezusa → opisuje wybrany cud Jezusa → zna niektóre przypowieści Jezusa → uzasadnia konieczność czytania Pisma Świętego
--	--	--	--	--	--

Rok liturgiczny	<ul style="list-style-type: none"> → angażuje się w obchody roku liturgicznego → wyjaśnia sens obchodów poszczególnych świąt i uroczystości w roku liturgicznym 	<ul style="list-style-type: none"> → charakteryzuje archaniołów i Aniołów Stróżów → charakteryzuje powiązania między wydarzeniami ewangelicznymi a tajemnicami różańca → opisuje znaczenie słowa „odpust” → wymienia wszystkie elementy roku liturgicznego → interpretuje nauczanie Jezusa zawarte we fragmencie Łk 3,10-14 → uzasadnia sens corocznych obchodów narodzin Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> → opisuje kim są aniołowie → wymienia tajemnice różańca → charakteryzuje różnice między Uroczystością Wszystkich Świętych a Świętem Zmarłych → wyjaśnia sens królowania Jezusa → objaśnia naukę i posłannictwo Jana Chrzciciela → przytacza fragment Ewangelii o narodzinach Jezusa 	<ul style="list-style-type: none"> → zna rolę aniołów w życiu człowieka → objaśnia sens modlitwy różańcowej → tłumaczy potrzebę modlitwy za zmarłych → wymienia najważniejsze elementy roku liturgicznego → charakteryzuje adwentowe rady Jana Chrzciciela → wymienia święta z okresu Bożego Narodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> → wymienia poznanych archaniołów: Gabriela, Rafała i Michała → wymienia części różańca → podaje treść modlitwy za zmarłych → tłumaczy, kiedy człowiek należy do Królestwa Bożego → opowiada historię Jana Chrzciciela → opowiada o narodzinach Jezusa
-----------------	---	--	--	---	--

<p>4. Nasze życie z Jezusem. Sakramenty</p>	<p>→ omawia proroctwa zapowiadające działanie Boga w sakramentach → objaśnia, w jaki sposób sakramenty angażują rozum i wolę człowieka → wykazuje związek Eucharystii z paschą Izraelitów → uzasadnia, że kościół jest mistycznym ciałem Chrystusa</p>	<p>→ podaje przykłady działania Boga w poszczególnych znakach sakramentalnych → charakteryzuje podział sakramentów → opisuje znaczenie postaw liturgicznych → wymienia przywieje i zobowiązania wynikające ze chrztu → argumentuje, że Kościół rozwija się dzięki działaniu Ducha Świętego → definiuje czym jest Eucharystia → argumentuje różne nazwy Eucharystii → opisuje jakie znaczenie mają poszczególne części mszy św. → uzasadnia, że msza św. jest cudem eucharystycznym → interpretuje opis spotkania Jezusa z Zacheuszem Lk 19,1-10 → tłumaczy cel sakramentu chorych → wyjaśnia z jakich stopni składa się sakrament święceń → interpretuje sens przysięgi małżeńskiej → wyjaśnia rolę Chrystusa w Kościele →</p>	<p>→ wyjaśnia działanie Boga w sakramentach → wymienia grupy sakramentów → wymienia postawy liturgiczne → opisuje znaczenie chrztu w życiu chrześcijanina → omawia dary Ducha Świętego → wyjaśnia istotę mszy św. → wymienia nazwy Eucharystii → opisuje strukturę mszy św. → tłumaczy, co wydarzyło się podczas ostatniej wieczerzy → omawia znaczenie polecenia Jezusa „to czyńcie na Moją pamiątkę” → tłumaczy znaczenie cudu eucharystycznego → objaśnia sens nawrócenia → objaśnia sens sakramentu pokuty → opisuje liturgię sakramentu chorych → opisuje, w jaki sposób kapłan wypełnia swoją posługę → wyjaśnia zamysł Boży wobec kobiety i mężczyzny → wyjaśnia rolę błogosławieństw →</p>	<p>→ tłumaczy, że Jezus jest Bogiem w nas → tłumaczy, które sakramenty można przyjąć tylko raz → tłumaczy znaczenie znaków podczas liturgii → tłumaczy liturgię chrztu → wymienia dary Ducha Świętego → tłumaczy powiązanie Eucharystii z wydarzeniem Wieczernika → tłumaczy wspólnotowy wymiar Eucharystii → uzasadnia znaczenie postaw na mszy św. → wyjaśnia, że msza św. jest pamiątką ostatniej wieczerzy → opowiada historię cudu w Lanciano → rozróżnia grzechy ciężkie i lekkie → wyjaśnia co to jest wiatyk → wymienia skutki sakramentu święceń → omawia skutki sakramentu małżeństwa → wyjaśnia rolę sakramentaliów</p>	<p>→ wymienia sakramenty → rozróżnia sakramenty inicjacji chrześcijańskiej → zna znaczenie postawy klęczącej oraz stojącej podczas liturgii → argumentuje konieczność chrztu dla zbawienia → objaśnia znaczenie sakramentu chrztu → omawia skutki przyjmowania Komunii św. → tłumaczy konieczność przyjmowania Eucharystii dla życia duchowego chrześcijanina → wyjaśnia pojęcia : tabernakulum, monstrancja → wymienia warunki sakramentu pokuty → tłumaczy sens przyjmowania wiatyku → przytacza definicję sakramentu święceń → omawia cele sakramentu małżeństwa → podaje znaczenie pogrzebu kościelnego</p>
---	--	--	--	--	---

5. Wiem, w Kogo wierzę	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia istnienie Składu Apostolskiego i Credo w tradycji i nauczaniu Kościoła → opisuje związek kultury z wiarą → tłumaczy kontekst rozłamu w Kościele w epoce reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia znaczenie wezwań Credo → omawia wybrane prace artystów epoki renesansu → tłumaczy okoliczności reformacji → wskazuje różnice i podobieństwa pomiędzy protestantyzmem i katolicyzmem → charakteryzuje elementy medytacji ignacjańskiej → tłumaczy zasady nakazu misyjnego → wskazuje miejsca współczesnych prześladowań Kościoła → omawia różnice między Kościołem rzymskokatolickim i Kościołem grekokatolickim → wyjaśnia czym jest kultura chrześcijańska 	<ul style="list-style-type: none"> → wyjaśnia znaczenie wezwań Składu Apostolskiego → opisuje historię kontaktów papieża Pawła III i M. Kopernika → opisuje historię Kościoła w XV i XVI w. → wyjaśnia zasady ekumenizmu → opisuje drogę życiową św. Ignacego z Loyoli → wyjaśnia na czym polega ignacjański rachunek sumienia → charakteryzuje istotę misji chrześcijańskich → opowiada o św. Andrzeju Boboli → omawia postanowienia unii brzeskiej → podaje cechy kultury chrześcijańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> → przytacza Credo → wyjaśnia podłoże dyskusji Galileusza z Kościołem → opisuje działalność Marcina Lutra i św. Karola Boromeusza → podaje praktyczne przykłady ekumenizmu → opisuje zasady życia duchowego św. Ignacego z Loyoli → opowiada o życiu i działalności św. Franciszka Ksawerego → wymienia głównych patronów Polski → opowiada historię wydzielenie się Kościoła grekokatolickiego → określa wpływ chrześcijaństwa na kulturę Polski 	<ul style="list-style-type: none"> → przytacza Skład Apostolski → wymienia przynajmniej trzy prace artystów epoki renesansu → charakteryzuje pojęcie reformy i reformacji → wymienia główne różnice między protestantyzmem i katolicyzmem → zna najważniejsze fakty z życia św. Ignacego z Loyoli → wskazuje miejsce posługi misyjnej św. Franciszka Ksawerego → wskazuje rolę patronów w życiu naszego narodu → podaje najważniejsze cechy Kościoła grekokatolickiego → podaje przykłady świadczące o odpowiedzialności człowieka za chrześcijańskie dziedzictwo Polski
------------------------------	---	--	--	--	---

Rok liturgiczny	<ul style="list-style-type: none"> → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Triduum Paschalnego → zestawia wydarzenia biblijne z czasem Zesłania Ducha Świętego → angażuje się w obchody roku liturgicznego 	<ul style="list-style-type: none"> → interpretuje historię kuszenia Jezusa na pustyni → zestawia wydarzenia biblijne z okresem Wielkiego Postu → tłumaczy, w jaki sposób w działaniach liturgicznych uobecnia się zbawcze dzieło Chrystusa → interpretuje fragment Pisma Świętego mówiący o ostatnich chwilach Jezusa na ziemi → analizuje fragment Dziejów Apostolskich opisujący zesłanie Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → opowiada historię kuszenia Jezusa na pustyni → ukazuje związek wydarzeń biblijnych z Triduum Paschalnym → zna znaczenie liturgii Triduum Paschalnego w życiu chrześcijanina → uzasadnia religijny wymiar uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego → tłumaczy pojęcie miłosiernego przebaczenia → wyjaśnia związek między symbolem ognia z działaniem Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → zna praktyki modlitewne w okresie Wielkiego Postu → omawia praktyki ascetyczne w czasie Wielkiego Postu → wymienia praktyki modlitewne w okresie Triduum Paschalnego → opowiada o ostatnich chwilach Jezusa na ziemi → tłumaczy potrzebę jednoczenia się z Chrystusem w tajemnicach roku liturgicznego → opowiada o zesłaniu Ducha Świętego 	<ul style="list-style-type: none"> → podaje podstawowe wiadomości o wielkim poście → wyjaśnia co dzieje się podczas liturgii w poszczególnych dniach Triduum Paschalnego → wie, czym jest miłosierdzie → wymienia dary Ducha Świętego
-----------------	---	---	---	--	---